

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha 6, náměstí Svobody 2

náměstí Svobody 2/930, 160 00 Praha 6 - Bubeneč

Identifikátor školy: 600 039 129

Termín konání orientační inspekce: 19. dubna, 22. - 23. dubna 2002

Čj.	019 164/02-5158
Signatura	oa6cv121

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola byla zřízena jako příspěvková organizace s právní subjektivitou usnesením obvodního zastupitelstva MČ Prahy 6 ze dne 27. 10. 1998 s účinností od 1. 1. 1999. V tomto školním roce poskytuje základní vzdělávání podle výchovně vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96 - 2 ve 22 třídách včetně 4 tříd specializovaných 429 žákům. To odpovídá kapacitě 600 žáků dané Rozhodnutím o zařazení do sítě škol č. j. S 27/98/PE. Škola sdružuje školní družinu a školní jídelnu. S účinností od 1. 7. 2001 byla se školou sloučena po předcházejícím zrušení organizační složka městské části Prahy 6 MŠ Tychonova 8/256, Praha 6.

Předmětem inspekce bylo posouzení úrovně vzdělávání na 1. stupni včetně specializovaných tříd, ve vybraných společenskovedních a přírodovědných předmětech na 2. stupni a posouzení podmínek, které toto vzdělávání umožňují. Byla hodnocena kvalita zpracování a způsob zařazení tématu Ochrana člověka za mimořádných situací do výuky. Předmětem inspekce byla také kontrola efektivnosti použití finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí v návaznosti na účetní a statistickou evidenci za období roku 2001.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk - 1. stupeň (1.-4. ročník, specializované třídy)

Časové dotace předmětu jsou v souladu s učebním plánem. Obsah učiva odpovídá, až na některé dílčí nedostatky, osnovám vzdělávacího programu. Dle zápisů v třídních knihách chybí v 1. ročníku od začátku roku zápisy čtení a literární výchovy, což je jedna ze složek předmětu český jazyk, a dále v 5. ročníku (specializovaná třída) bylo probráno učivo skloňování osobních zájmen, což je učivo 6. ročníku.

Ve specializovaných třídách je výuka plánovaná tak, aby obsahově korespondovala s paralelními běžnými třídami a zároveň odpovídala možnostem žáků.

Z pěti třídních učitelek zajišťujících sledovanou výuku tři nemají odbornou a pedagogickou způsobilost ve smyslu platné vyhlášky. Ve specializovaných třídách jedna má pedagogickou způsobilost, dvě jsou nekvalifikované, což nemělo na vzdělávání negativní vliv. Výuka probíhá v prostorných a světlých rozmanitě uspořádaných třídách. Jejich výzdoba vypovídá o životě třídního kolektivu, je podnětná i pro výuku. Učitelky při vyučování nevyužívaly alternativní zdroje informací ani názorné pomůcky. Pouze ve specializovaných třídách žáci pracovali se čtecími okénky, bzučáky a učebnicemi, popř. pracovními sešity. Členění hodin nebylo vždy adekvátní žakovským potřebám - v některých třídách vyučující nezařazovaly aktivizující nebo relaxační chvíle, při psaní či čtení nedbaly na správné sezení při těchto činnostech.

Sledovaná výuka byla pečlivě a zodpovědně připravená a navazovala na předcházející učivo. Vyučující se zaměřily zejména na upevňování gramatického učiva. Převažující frontální práce poskytovala větší prostor učitelkám než činnosti žáků. Střídání slovních metod - řízený vstupní nebo upevňující rozhovor, práce s učebnicí, čtení z tabule bylo mnohdy pro žáky stereotypní a projevovala se u nich únava či nesoustředěnost. Samostatná práce zpestřená prací ve dvojicích nebyla vždy efektivně využita. Oživením pro žáky byl slovní fotbal nebo práce s textem s vyhledáváním daných gramatických jevů. V hodině čtení a psaní se žáci orientovali v textu, jeho porozumění bylo kontrolováno otázkami bez dalšího využití. Výjimečná výuka byla v 1. ročníku, kde se vyučující stala její koordinátorkou. Vycházela z kooperativních forem vyučování, mezipředmětových vztahů, rozvoje slovní zásoby, využití prostoru třídy, kdy

všichni žáci byli zapojeni a pracovali se zájmem a radostí. Vyučování ve specializovaných třídách bylo typické individuálním a trpělivým přístupem učitelek k žákům. Vyučující respektovaly jejich tempo a před psaním zařazovaly nácvik jemné motoriky ruky. Prolínala se práce s textem, jeho pochopení, vlastní zkušenosti žáků ve vypravování nebo aplikace získaných gramatických jevů formou doplňování. Cvičení sluchové analýzy, nácvik sluchové diferenciaci s grafickým záznamem a procvičování jazykového citu bylo převažující součástí výuky. Práce s žáky ve specializovaných třídách plní své poslání.

Vstupní motivace vycházela z deklarování cíle nebo seznámení s průběhem hodiny. Originální motivace vycházela z emotivního základu a vzbuzovala u žáků zájem. Vyučující hodnotily dílčí i celkovou činnost dětí pozitivně, oceňovaly jejich sebemenší snahu. Rezervy zůstávají v zaměření se na sebehodnocení a sebereflexi žáků. Sledovaný výběr žakovských písemností měl dobrou úroveň, sešity jsou kontrolované. V žakovských knížkách se objevuje klasifikace převážně z písemných prací mluvnického zaměření, ojediněle ze čtení a slohu. Hodnocení žáků ve specializovaných třídách je rozděleno rovnoměrněji, ale převládají záznamy z gramatického učiva.

Ve třídách bylo zaznamenáno vstřícné a přátelské klima. Komunikace v rovině vyučující - žák byla díky trpělivosti a klidu většiny učitelek otevřená a děti respektovaly dohodnutá pravidla. Komunikační dovednosti byly rozvíjeny pouze při práci ve dvojicích, jinak pro rozvoj slovní zásoby nebyl vytvořen dostatečný prostor.

Kvalita vzdělávání českého jazyka na 1. stupni je průměrná.

Blok společenskovedních předmětů (český jazyk a literatura, občanská výchova, dějepis)

Hodinová dotace určená učebním plánem je dodržována, obsahově se výuka realizuje v návaznosti na platné osnovy s výjimkou občanské výchovy, kde není v plném rozsahu naplňováno základní učivo. Pro jednotlivé ročníky si učitelé koncipovali tematicko-časové plány, ale jejich vypovídací hodnota a využitelnost pro výuku nebo při suplování předmětu je rozdílná. Některé plány jsou příliš obecným materiálem, bez podrobnějšího a konkrétního rozpracování jednotlivých témat. Na sledované vyučovací hodiny byli učitelé vždy zodpovědně připraveni.

Personálně je výuka společenskovedních předmětů zajištěna převážně učiteli, kteří splňují vyhláškou stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Materiální vybavení je velmi skromné, mnohdy zastaralé, na tuto oblast výrazně dopadá nedostatek finančních prostředků. K nejčastěji používaným učebním pomůckám patří sešit, učebnice, atlas, tabule, příp. jednotlivé nakopírované materiály (např. pracovní list). V průběhu inspekce nebyla v žádné vyučovací hodině využívána didaktická technika, přestože se to nezdá nabízet (např. při diktování úkolů zadaných jako skupinová nebo samostatná práce). Prostorové podmínky má škola velmi dobré, učebny jednotlivých tříd jsou světlé, nově vybavené, většinou vkusně upravené. Jako zázemí nejen pro společenskovední předměty slouží též knihovna, která je svým uspořádáním (buď stolová úprava pro jednu třídu, nebo řady židlí) využitelná jak při výuce, tak při kulturních akcích. Je účelně vybavena a citlivě upravena. Knižní fond není v posledních letech výrazně doplňován, zvláště v beletrii je fond zastaralý. Poměrně dobře je knihovna zásobena pohádkami, pověstmi a odbornou literaturou. Knihovna je pro čtenáře otevřena v pondělí odpoledne, na provozu (půjčování knih) se podílí i skupina žáků.

Z hlediska organizace a metod práce jednoznačně převládá frontální vyučování s dominantním přístupem učitele a často s nenápaditým členěním vyučovacích hodin. Tento rutinní styl se uplatňuje i u takového učiva, kde by bylo velmi vhodné podpořit samostatnost, originalitu a tvořivost žáků. Ve výuce převažují činnosti založené na pokynech k provedení nějakého

úkolu. Zvláště při výuce mluvnického učiva v českém jazyce nejsou žákům nabízeny smysluplné úlohy, které by je k učení přirozeným způsobem motivovaly. Kladem výuky jsou některé pozitivní stránky: jedna vyučující má pro své žáky příkladně zpracovaný systém práce (např. připravuje pro žáky pracovní listy k literární složce předmětu, ty se v průběhu školního roku postupně vyplňují a zakládají, v zajímavé formě zpracovala pro žáky pokyny k práci v předmětu), jiné vyučující se daří třídu angažovat k aktivitám mimo vyučování (divadlo, patronát nad knihovnou), výuka je orientována na podstatné učivo, objevují se alespoň pokusy o skupinovou práci. Tyto příznivé a progresivní prvky vyučování zatím nejsou ani ze strany předmětové komise systémově podněcovány.

Klasifikace žáků je četná, ale analýza žákovských knížek ukázala, že zcela převažují známky z písemných prací (kontrolní práce, písemná práce, test, diktát). Na druhém stupni nejsou prokazatelným způsobem uplatňována jiná hlediska ani u žáků, kteří se vyrovnávají se specifickými poruchami učení. I v předmětech s výraznou výchovnou složkou je hodnocení žáka tvořeno z velké části na základě písemných prací, přestože vzdělávací program Základní škola považuje za prioritu posuzovat široké spektrum projevů žáka.

Nesporně kladným rysem práce školy ve skupině společenskovědních předmětů je klidná, nestresující atmosféra. Učitelé jsou k žákům trpěliví, povzbuzují je, nechávají jim prostor k vyjádření vlastního názoru a prezentaci vlastní práce, méně jsou vedeni k argumentaci a k obhájení svého názoru či postoje.

Kvalita výuky společenskovědních předmětů je průměrná.

Blok jazyků (anglický jazyk, německý jazyk, konverzace v anglickém jazyce)

Výuka předmětů se uskutečňuje v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Plánování učiva většinou zohledňuje specifické cíle jazyka a obsahuje i účelné řazení závazných témat. V anglickém jazyce se ale částečně uplatňuje nepromyšlený přístup učitelky k výuce. Až na tuto výjimku byly pedagožky na hodiny pečlivě připraveny. Na vyučování navazuje od 7. ročníku konverzace v anglickém jazyce.

Sledovanou výuku zajišťují čtyři učitelky. Dvě splňují vyhláškou stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, dvě jsou pouze pedagogicky způsobilé. Škola nedisponuje jazykovou pracovnou. Vyučování probíhá v kmenových učebnách standardně zařízených novým nebo zánovním nábytkem. Jejich výzdoba se k předmětu většinou nevztahuje, ale to nesnižuje celkově příznivý estetický dojem učebních prostor. Materiální zázemí není bohaté. Tvoří je zejména literatura a audio nahrávky k učebnicím, které se také společně s mapou a žákovskými sešity nejvíce uplatnily ve výuce. Doplnily je pracovní listy a karty k procvičování gramatických jevů.

Učitelky organizovaly výuku převážně frontálně. V rámci této monotónní formy práce se žáci stávali spíše pasivnějšími příjemci sledu informací. Ani zařazované metody nebyly vždy vhodně prostrídávány. Učitelky se snažily o aktivizaci žáků zejména maximalizací vlastního výkonu. Velmi malá, ale přesto neopominutelná část výuky nebyla zvládnuta ani pedagogicky, ani odborně (mimo jiné nízká jazyková dovednost učitelky). V jiné části výuky se učitelkám dařilo promyšleným přístupem k organizaci hodin (např. zařazení smysluplné kooperace žáků, samostatná práce s pracovními listy, slovní metody) přiměřeně rozvíjet dovednosti receptivního a produktivního charakteru. Účelně rozvíjely také jazykové prostředky - slovní zásobu, grafickou a zvukovou podobu jazyka, tvarosloví. Velmi citlivě přistupovala učitelka k dětem ve specializované třídě. Žáci mohli pracovat individuálním tempem. Obsah i rozsah učiva odpovídal jejich možnostem.

Motivace většinou obsahovala popis průběhu hodiny. Málo se využívalo zkušeností žáků

a mezipředmětových vztahů, ojediněle byla zařazena problémová otázka. Vhodně byla využita názornost (mapa). Učitelky průběžně prověřovaly a hodnotily výsledky práce. Snažily se hodnocení zdůvodnit a pochválit žáka za pokrok, ale upozorňovaly je i na chyby a nedostatky. Ve sledovaných hodinách se většinou neklasifikovalo. Kontrolou žákovských knížek byly zjištěny nedostatky - obecné zápisy prověřované látky (např. v anglickém jazyce) a někdy časová nerovnoměrnost zapsaných známek. Jednoznačně převažuje hodnocení písemných prací. Naopak ve specializované třídě učitelka velmi citlivě klasifikovala v souladu s metodickým pokynem k hodnocení žáků s poruchami učení.

Ve všech hodinách byla klidná atmosféra. Vzájemný kontakt žáků a učitelů byl vstřícný a laskavý. Pouze v malé části hodin učitelka nenavázala s žáky hlubší kontakt.

Kvalita výuky bloku jazyků je průměrná.

Blok předmětů matematika 5. – 9. ročník a chemie

Výuka matematiky a chemie probíhá ve všech třídách v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Týdenní dotace vyučovacích hodin jsou dodrženy. Učitelé mají zpracované tematické plány. Při plánování matematiky pedagogové dodržují střídání tematických celků algebry, aritmetiky a geometrie. Jeho negativem je začlenění učiva vyššího ročníku mezi učební látku 5. ročníku. Plánování chemie není komplexní, chybí zařazení laboratorních prací, exkurzí a témat o chování obyvatelstva za mimořádných situací. Během školního roku mohou žáci navštěvovat doučování organizované podle jejich potřeb. Příprava pedagogů na sledované hodiny byla dobrá, ale ne vždy se podařilo naplánovaný program v plné šíři realizovat, poměrně časté bylo např. zadávání domácích úkolů o přestávce.

Chemii vyučuje jedna učitelka s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Matematiku zajišťuje šest pedagogů; tři nesplňují požadavky dané platnou vyhláškou. To se negativně projevilo pouze u jednoho vyučujícího hlavně ve struktuře hodiny, volbě metod a forem výuky i v její odborné správnosti. V době inspekce byla jedna učitelka dlouhodobě nemocná, ČŠI proto hodnotí výuku matematiky podle pedagogické práce přítomných vyučujících.

Výuka matematiky probíhá ve standardně vybavených, většinou tradičně uspořádaných kmenových třídách, na jejichž výzdobě se podílejí práce žáků i květinová dekorace. Podnětnost prostředí v 5. ročníku odpovídá mladšímu školnímu věku, ale ve vyšších ročnících se jeho estetická úroveň snižuje (např. učebna chemie). V hodinách se používají schválené učebnicové řady, které v 5. ročníku doplňují pracovní sešity. Vybavenost pomůckami, videem, zpětným projektorem či počítačovými programy je dostačující, ale jejich využití nebylo časté.

Výuka byla ve všech sledovaných hodinách vedena pouze frontálně. Do opakování v jejím úvodu se žáci zapojovali minimálně. Částečně i proto, že pedagogové někdy nepřesně formulovali otázky. Při výkladu byly přiměřeně rozšiřovány již upevněné znalosti dětí a někdy docházelo k jejich povzbuzování k diskusi (např. chemie). Přesto aktivita některých učitelů v hodinách dominovala a v malé části výuky se objevily odborné nepřesnosti. Procvičování učiva poskytovalo kromě prohloubení znalostí a dovedností (pokusy v chemii) oboustrannou zpětnou vazbu, na kterou účinně reagovaly učitelky 5. ročníku individuální prací s žáky. Na 2. stupni však k vnitřní diferenciaci podle individuálních schopností žáků nedocházelo a nebyly využity ani kooperativní techniky učení a metody problémové. Zadané domácí úkoly byly přiměřené rozsahem a vycházely z učiva probíraného v hodině.

Úvodní motivace ve většině případů spočívala v popisu průběhu a cíle hodiny. Často užívaná průběžná motivace pochvalou za úspěšně splněný úkol se s přibývajícím věkem dětí přestávala uplatňovat. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení žáci ve sledované výuce neprováděli.

Výjimečně pedagogové zařadili závěrečně shrnutí učiva a zhodnocení vyučování. V některých hodinách výuku neukončil učitel, ale školní zvonění, po kterém žáci začali balit a odcházet ze tříd. Hodnocení písemných prací bylo objektivní, chyby zřetelně vyznačovány, četnost klasifikace v žákovských knížkách byla přiměřená. Negativem je převaha hodnocení z písemného projevu. Hodnocení je tak jednostranné a není zaměřeno na široké spektrum projevů v oblasti poznávací, činnostní a hodnotové.

Učitelé přistupovali k žákům partnersky, ale styl vyučování nevytvářel vhodné podmínky pro rozvíjení komunikativních dovedností dětí. Rezervy byly v tolerování jejich jednoslovných odpovědí. Žákům nebyl vytvářen dostatečný prostor pro spolupráci, diskusi a obhajobu výsledků splněného úkolu. Ve dvou třídách 2. stupně se nepodařilo vytvořit atmosféru důvěry a spolupráce, někteří žáci nebyli ochotni zapojit se do výuky.

Výuka bloku matematiky a chemie je celkově průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Vzdělávání je vedeno v souladu se zvoleným vzdělávacím programem Základní škola s dílčími nedostatky. V plánování a přípravě výuky chybí koncepční přístup, což se mimo jiné projevuje v částečném nerespektování osnov (český jazyk, matematika, chemie). Časové dotace předmětů jsou dodržovány. Plánování a příprava výuky jsou průměrné. V personálních podmínkách se objevuje generační problém. Psychohygienické podmínky jsou z prostorového hlediska a estetické úrovně velmi dobré, z hlediska členění hodin průměrné. Materiální podmínky vzdělávání jsou nevyvážené. Podmínky výuky jsou průměrné. V organizaci, metodách a formách práce převažuje frontální výuka bez invence. Ve specializovaných třídách se uplatňuje z hlediska vyučovacích technik, výběru a rozsahu učiva většinou citlivý přístup. Organizace, metody a formy práce jsou průměrné. Motivace se projevuje především v ústním pozitivním hodnocení, hodnocení klasifikací se převážně zaměřuje na písemný výkon. Motivace a hodnocení jsou průměrné. Ve vztahu k žákům je patrná trpělivost a vstřícnost učitelů s rezervou v prohlubování komunikativních dovedností dětí a jejich vedení k obhajobě vlastního názoru. Komunikace a interakce jsou průměrné. Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Oblast plánování zpracovaná ředitelem školy postihuje všechny oblasti jejího řízení. Reflektuje i některé progresivní trendy výchovy a vzdělávání, které tvoří současný žebříček priorit školy (péče o žáky s poruchami učení a chování ve specializovaných třídách na 1. stupni, zlepšování materiálních podmínek výuky a modernizace učebních prostor, mimoškolní zájmová činnost s důrazem na rukodělné aktivity, etické normy a jejich uplatňování v mezilidských vztazích). Rezervou je absence komplexního manažerského přístupu ředitele školy k její problematice a vytýčení dalších nosných dlouhodobých cílů na základě hlubší analýzy.

K plánování učiva přistupují někteří vyučující povrchně (např. anglický jazyk). Ani v rámci předmětových komisí se ne vždy uplatňuje koncepční práce. Vzhledem k tomu se rozpracování učiva jednotlivých předmětů liší a někdy chybí rozpracování veškerého základního učiva (občanská výchova). V realizaci výchovy a vzdělávání proto v dílčích případech dochází k porušování osnov.

Uspořádání školy a kompetence stanovené jejím zaměstnancům tvoří dobrý základ organizování výchovy a vzdělávání. Ředitel se opírá o kvalitní práci zástupkyně, práci

pedagogické rady a předmětových komisí. Hodnotu výsledků činnosti pedagogické rady částečně snižuje nenaplnění její poradní úlohy. Z přehledných zápisů z jednání, které byly ČŠI předloženy, vyplývá, že jsou orientovány na záležitosti organizačního charakteru. Vypovídací hodnota týkající se problematiky pedagogické oblasti je zanedbatelná. Chybí v nich analýza výsledků a zpětná vazba pro další pedagogickou práci.

Informační činnost ve škole a směrem k rodičům je systematická. K prezentaci na veřejnosti ředitel vhodně využívá akcí Předškolák a Dnů otevřených dveří. Vytváří podmínky pro zapojování rodičů žáků předškolního věku do práce v kroužcích praktických činností. Podporuje pořádání prodejních výstav výrobků žáků, jejichž výtěžek slouží k pomoci dětskému domovu. Škola organizuje akce v rámci minimálního preventivního protidrogového programu a spolupracuje jak s Prevcentrem, tak s kojeneckým ústavem (např. přednáška na téma drogová závislost a její přenos na nenarozené dítě). Snaží se o zapojování žáků do olympiád, literárních a výtvarných soutěží (1. místo v celopražské soutěži Hrnkománie).

Ve vedení povinné dokumentace školy jsou rezervy zejména v převažujících obecných a formálních zápisech v třídních knihách (např. v anglickém jazyce, matematice, českém jazyce), ve vedení katalogových listů (v archivu založena kopie místo originálu), v duplicitě řadových čísel, v evidenci žáků včetně těch, kteří plní povinnou školní docházku zvláštním způsobem (dva žáci 8. a 9. ročníku), ve vyplňování protokolů z komisionálních zkoušek.

Výroční zpráva obsahuje základní informace v souladu se zákonem, ale stejně jako zápisy z pedagogických rad ani ona neslouží škole dostatečným způsobem k analýze vlastní práce a k sebehodnocení.

Ve vedení pracovníků ředitel vystupuje demokraticky, což přispívá k posilování pozitivních vztahů na pracovišti. Nedostatkem uplatňovaného stylu operativního řízení je nepružná rozhodovací úloha ředitele. Vedení školy umožňuje pracovníkům doplňující pedagogické studium a vzdělávání k potřebám školy (studium na pedagogické fakultě, vzdělávací cykly v pedagogickém centru a v PPP). Vytváří prostor pro spolupráci nekvalifikovaných nebo začínajících učitelů s pedagogicky zkušenými kolegy. Sbor se seberealizuje v řízení zájmových kroužků, soutěží, ve spoluorganizaci škol v přírodě i v péči o interiér školy. Momentálně však nejsou tyto ani jiné aktivity ohodnoceny příznáním nadtarifní složky platu, přestože jsou kritéria hodnocení zpracovaná a známá.

Kontrolní činnost vedení školy nezaznamenala odchylky od plnění osnov, hospitační aktivita je málo efektivní. Z jejích závěrů nevyplývá důrazné a systematické pojmenovávání nedostatků a nejsou přijímána opatření k nápravě (např. rozbor hodiny anglického jazyka vedený ředitelem). Kontrola pedagogické dokumentace neodhaluje početné chyby v jejím vedení (viz vedení povinné dokumentace). Škola jen okrajově využívá evaluačních nástrojů k vymezení úrovně výsledků učení.

Plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků jsou průměrné. Kontrolní mechanismy mají citelně slabá místa.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování účelně odráží některé progresivní trendy výchovy a vzdělávání (např. péče o žáky s poruchami učení a chování). Nedostatkem jsou rezervy v koncepční práci školy. Plánování je průměrné. Organizační uspořádání umožňuje plynulý průběh vzdělávání. Metodické orgány a pedagogická rada neplní částečně svou funkci. Vedení povinné dokumentace má dílčí negativa. Organizování je průměrné. Klady demokratického stylu vedení pracovníků snižují rezervy v uplatňování pružné rozhodovací úlohy ředitelem.

Vedení a motivování pracovníků jsou průměrné. Kontrolní mechanizmy jsou nesystematické, mají citelně slabá místa.

Podmínky vzdělávání jsou průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V kontrolovaném roce 2001 byla provedena ke dni 29. listopadu 2001 poslední úprava závazných ukazatelů rozpočtu pro Základní školu. Od 1. července roku 2001 se její součástí stala i Mateřská škola. Ze státního rozpočtu byly poskytnuty finanční prostředky na platy zaměstnanců a přímé neinvestiční výdaje. Takto poskytnuté finanční prostředky byly čerpány z velké části (90,5 %) na platy zaměstnanců, zákonné odvody, ostatní platby za provedenou práci a povinné plnění do fondu kulturních a sociálních potřeb. Zbývající část byla použita k nákupu učebnic a učebních pomůcek. Provozní náklady školy (služby, platby za vodné, elektrickou energii, teplo, opravy a udržování aj.) byly kryty finanční dotací z městské části Prahy 6. Základní škola se souhlasem zřizovatele provozuje doplňkovou činnost (pronájem tělocvičny a učeben, činnost zájmových kroužků). V účetním období roku 2001 byl vykázán z hlavní činnosti kladný hospodářský výsledek, který po schválení zřizovatelem bude rozdělen do příslušných fondů.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Z předložené účetní a statistické evidence školy je zřejmé dodržení závazných ukazatelů státního rozpočtu (limit mzdových prostředků a limit počtu zaměstnanců). K částečnému krytí mzdových nákladů bylo použito fondu odměn. Údaje o čerpání mzdových prostředků v předloženém výkazu P1-04 souhlasí s účetními výkazy. V osobních spisech zaměstnanců byly shledány formální nedostatky (nezaložené doklady o vzdělání a pracovní náplně). Škola přijala opatření k nápravě při odstraňování těchto nedostatků v průběhu trvání inspekce. Personální dokumentace je řádně vedena a uložena u hospodářky školy v uzamčené skříni. Je tak zajištěna proti zneužití osobních údajů zaměstnanců. Zařazování zaměstnanců a vyplácení osobních příplatků bylo ve smyslu platných právních předpisů. Kritéria pro stanovení výše nadtarifních složek platu jsou stanovena vnitřním předpisem školy. Uzavřené dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr byly za sledované období v souladu s ustanoveními Zákoníku práce.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje přímé byly čerpány z podstatné části na povinné odvody. Zbývající finanční prostředky byly použity na nákup učebnic, odborných publikací a časopisů, dále pak na nákup učebních pomůcek (Kafomet pro I. a II. stupeň, písmena a slabiky, pomocné karty pro ČJ, literaturu, fyziku, stavební slohy, českou hudbu aj.), materiál pro praktickou výchovu dívek a chlapců, další vzdělávání pedagogických pracovníků, pracovní oděvy pro personál školní jídelny, cestovné. V roce 2001 byla z těchto prostředků vybavena dyslektická učebna novým nábytkem, kobercem, televizí, videem, HiFi věží s CD přehrávačem a počítačem. Namátkově vybrané doklady (faktury, příjmové a výdajové doklady, výpisy z bankovního účtu) byly kontrolovány v návaznosti na účetnictví organizace, které je pro školu zajišťováno dodavatelským způsobem

a bylo v souladu s platnou legislativou. Sledování nákladů hrazených z prostředků státního rozpočtu má v účetnictví analytické rozlišení.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu byly čerpány hospodárně a v souladu s účelem jejich poskytnutí.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Tematická inspekce - Ochrana člověka za mimořádných situací

Ředitel školy disponuje podrobným plánem začlenění tématu do výuky. Byla využita příručka MŠMT a na jejím základě byly stanoveny konkrétní okruhy s cíleností na příslušný předmět a ročník. Rozborem předložených plánů pedagogů a zápisů předmětových komisí vyplynulo, že je v nich problematika rozpracována nerovnoměrně (např. chybí v chemii). Výuka se realizuje zejména v občanské výchově a částečně i na 1. stupni, ale bylo zjištěno jen obecné zaznamenání tématu v zápisech v třídních knihách. Škola nemá výrazné vybavení vhodnými pomůckami. Ředitel školy potvrdil vzdělávání pracovníka směrem k Ochráně člověka za mimořádných situací. Další systematické vzdělávání a sebevzdělávání pracovníků z předložených dokumentů nevyplývalo. Spolupráce se složkami záchranného systému nebyla navázána. Nácviky evakuace jsou pravidelně uskutečňovány.

Celkové hodnocení začlenění tématu Ochrana člověka za mimořádných situací je průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 27. 11. 1998, Dodatky 1, 2, 3 na základě usnesení m. č. Prahy 6 z 30. 6. 1999, 28. 12. 2000 a 17. 4. 2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č. j. S 27/98/PE
- Rozhodnutí č. j. SKU 05/4793/2001 o sloučení MŠ Tychonova 8/265 s příspěvkovou organizací ZŠ náměstí Svobody 2
- Inspekční podkladová dokumentace
- Povinná dokumentace škol a školských zařízení podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů směřující ke sledovaným předmětům
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Vnitřní dokumentace vedení školy, metodických orgánů a jednotlivých učitelů
- Hospitační záznamy ČŠI
- Výběr žákovských knížek a žákovských sešitů
- Jmenovací listina ředitele do této funkce č. j. 1160/98/Dr ze dne 8. 12. 1998 s účinností od 1. 1. 1999
- Závazné ukazatele rozpočtu po rozpočtovém řízení ze dne 29. listopadu 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) P1-04 za období 1. - 4. čtvrtletí roku 2001

- Personální dokumentace pedagogických zaměstnanců
- Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr za rok 2001
- Smlouva o zřízení a vedení běžného účtu ze dne 6. září 1999
- Hlavní účetní kniha za rok 2001
- Oběh účetních dokladů pro rok 2001
- Účetní rozvrh pro rok 2001
- Výkaz zisků a ztrát k 31. prosinci 2001
- Vybrané faktury a pokladní doklady roku 2001

ZÁVĚR

Orientační inspekce byla zaměřena na dílčí hodnocení průběhu vzdělávání na I. stupni včetně specializovaných tříd, ve vybraných společenskovědních a přírodovědných předmětech na 2. stupni a na hodnocení podmínek, které toto vzdělávání umožňují. Součástí inspekční činnosti bylo posouzení kvality zpracování tematického celku Ochrana člověka za mimořádných situací a způsob jeho zařazení do výuky. Inspekční činnost byla dále zaměřena na kontrolu efektivity použití finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí v návaznosti na účetní a statistickou evidenci za období roku 2001.

ČŠI vymežila ve sledovaných oblastech vzdělávání a podmínek vzdělávání tyto závěry:

- *Učební plán a učební osnovy jsou realizovány v souladu se vzdělávacím programem Základní škola s dílčími nedostatky v plnění osnov.*
- *Prostorové podmínky školy a estetická úroveň interiéru jsou velmi kultivované.*
- *V organizaci výuky, formách a metodách práce je s výjimkou částečného uplatnění progresivních trendů převažující stereotypní přístup. Motivace a hodnocení obsahují pozitivní ústní hodnocení snahy a pokroku žáka. Chybí posuzování širokého spektra jeho projevu. Komunikace mezi učiteli a žáky je většinou vstřícná. Rezervy jsou ve využití výuky k prohlubování komunikativní dovednosti žáka směrem k obhájení vlastního názoru.*
- *Vzdělávání ve sledované oblasti je průměrné.*
- *Plánování vzhledem k podmínkám školy reflektuje některé z pozitivních proudů současného moderního vzdělávání. Koncepční přístup k plánování však chybí. Organizační uspořádání školy je funkční s nedostatky v práci poradních orgánů. Uplatňovanému demokratickému stylu operativního řízení chybí pružnost. Kontrolní mechanismy nejsou systematické a efektivní.*
- *Podmínky vzdělávání jsou průměrné.*
- *Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly ve sledované oblasti použity v souladu s účelem jejich poskytnutí.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Boris Tvarůžek	Boris Tvarůžek v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Zvoníková	Hana Zvoníková v.r.
	Mgr. Jana Pocová	Jana Pocová v.r.
	Mgr. Jana Křesťanová	Jana Křesťanová v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Dana Ctiborová	

V Praze dne 9. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. května 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Luboš Novák, ředitel školy

Luboš Novák v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: odbor školství Magistrátu hl. m. Prahy	25. června 2002	019 228/02-5158

Zřizovatel: Městská část Praha 6	25. června 2002	019 229/02-5158
----------------------------------	-----------------	-----------------

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.